

specifikace: Žaloba žalobců jako členů družstva proti žalovanému družstvu na nahrazení projevu vůle učinit Prohlášení, které je předpokladem k uzavření smlouvy o převodu bytových a nebytových jednotek do vlastnictví členů družstva představuje řízení, ve kterém se řeší spor mezi členem družstva a družstvem, který vyplývá z účasti člena družstva v družstvu. Jinými slovy členové družstva mají právo na převod bytových či nebytových jednotek v budově ve vlastnictví, popřípadě spoluvlastnictví družstva, které vyplývá z jejich účasti v družstvu; k projednání a rozhodnutí této věci jsou v prvním stupně věcně příslušné krajské soudy.

§ 9 odst. 2 písm. e) o.s.ř.

§ 23 zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů

Ncp 133/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobců: manželé a) **Z. S.**

b) **I. S.**

manželé c) **J. B.**

d) **J. B.**

e) **J. P.-S.**

f) **M. Č.**

manželé ch) **M. H.**

i) **J. H.**

manželé j) **V. K.**

k) **L. K.**

žalobci a)-f), ch-k) zastoupení advokátkou JUDr. Libuší Mikuleckou
sídlím Kubánské náměstí 1284/1, 100 00 Praha 10

proti

žalovanému: **Stavební bytové družstvo XY, IČO XY**
zastoupené advokátem JUDr. Karlem Fialou
sídlím Národní 10, 110 00 Praha 1

o nahrazení projevu vůle žalovaného na vypracování „Prohlášení vlastníka o rozdělení vlastnictví nemovité věci na vlastnické právo k jednotkám“,

vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 77 Cm 182/2019, o určení věcné příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

Odůvodnění:

1. Žalobci (respektive jejich právní předchůdci) se žalobou podanou u Městského soudu v Praze (dále i jen „předkládající soud“) dne 12. 10. 2017 domáhají jednak nahrazení projevu vůle žalovaného na vypracování „prohlášení vlastníka o rozdělení vlastnictví nemovité věci na vlastnické právo k jednotkám“ (dále i jen „Prohlášení“) a na nahrazení projevu vůle uzavřít „smlouvu o převodu vlastnictví jednotky do vlastnictví navrhovatelů“ (dále i jen „Smlouva“). Žalobu odůvodnili tím, že jsou členy žalovaného a v souladu s § 23 (tehdy platného) zák. č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, zaslali žalovanému výzvu k převodu družstevního bytu a nebytového prostoru do vlastnictví. Na základě výzvy byla s některými žalobci uzavřena dohoda o převodu vlastnictví družstevního bytu (respektive nebytového prostoru). Žalobci dále dne 10. 4. 2017 požádali o bezúplatný převod nebytových prostor, které nebyly převedeny do vlastnictví žalobců. Žalovaný byl vyzván, aby nejpozději do 31. 8. 2017 vložil do katastru nemovitostí příložené Prohlášení vlastníka. Žalovaný odpověděl, že je vázán shromážděním delegátů, které rozhodlo, že garáže a sklípky nebudou bezplatně komukoliv převáděny. Předkládající soud usnesením ze dne 3. 4. 2019 č. j. 77 Cm 137/2017-122 vyloučil k samostatnému řízení návrh všech žalobců na nahrazení projevu vůle žalovaného na vypracování Prohlášení a „návrh všech žalobců na nahrazení projevu vůle žalovaného přijmout stanovy“ (dále i jen „Stanovy“).
2. Předkládající soud předložil věc (o nahrazení projevu vůle žalovaného vypracovat Prohlášení) zdejšímu soudu jako soudu nadřízenému podle § 104a odst. 2 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále i jen „o. s. ř.“), neboť má za to, že k projednání a rozhodnutí věci o nahrazení projevu vůle na vypracování Prohlášení jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy. Tento názor zdůvodňuje podle § 3 odst. 2, § 85 ve spojení s § 86 zák. č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „z. ř. s.“), kterážto ustanovení upravují věcnou příslušnost krajských soudů jako soudů prvního stupně, avšak řízení v projednávané věci k takovým věcem nepatří.
3. Žalobci ve vyjádření k názoru předkládajícího soudu uvedli, že návrh o nahrazení projevů vůle na vypracování Prohlášení a návrh na nahrazení projevu vůle na uzavření smlouvy o převodu vlastnictví jednotky spolu úzce souvisí. Podmínkou pro uzavření smluv je vypracování a vložení prohlášení vlastníka do katastru nemovitostí, kterým je budova rozdělena na jednotky. Existuje věcná příslušnost krajských soudů podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř. ve sporech mezi obchodními

korporacemi, jejich společníky, nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, vyplývají-li z účasti na obchodní korporaci. Členové družstva jsou účastní svém družstevním podílem na družstvu, práva a povinnosti jsou upravena zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, kde v § 1 odst. 1 je uvedeno, že obchodními korporacemi jsou obchodní společnosti a družstva.

4. Žalovaný se k postupu předkládajícího soudu nevyjádřil.
5. Řízení se koná u toho soudu, který je věcně příslušný. Pro určení věcné příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení (§ 11 odst. 1 o. s. ř.). Věcnou příslušnost zkoumá soud kdykoliv za řízení (§ 104a odst. 1 o. s. ř.).
6. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
7. Podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř. krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech vyplývajících z právních poměrů, které souvisejí se zakládáním obchodních korporací, ústavů, nadací a nadačních fondů, a ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, vyplývají-li z účasti na obchodní korporaci.
8. Obchodní korporace jsou upraveny v zák. č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, který v § 1 stanoví, že obchodními korporacemi jsou obchodní společnosti a družstva.
9. V projednávané věci je třeba připomenout, že jde o sporné řízení o nahrazení projevu vůle (§ 161 odst. 3 o. s. ř.), nikoli o řízení, které by bylo upraveno zák. č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních.
10. Spory mezi korporací a společníky nebo členy (v závislosti na typu právnické osoby) zahrnují veškeré spory, které se svojí podstatou vážou na účast společníka ve společnosti a práva společníka vyplývající z této účasti, respektive které se svojí podstatou vážou na účast člena v družstvu a práva člena vyplývající z této účasti v družstvu.
11. Předmětem řízení v projednávané věci je podle žalobních tvrzení požadavek žalobců na nahrazení projevu vůle žalovaného na vypracování „Prohlášení vlastníka o rozdělení vlastnictví nemovité věci na vlastnické právo k jednotkám“ v souvislosti s uplatněním práva žalobců jako členů žalovaného družstva na převod jednotek (ještě) podle § 23 zák. č. 72/1994 Sb., zákon o vlastnictví bytů, který upravuje povinnost družstva uzavřít smlouvu o převodu bytu s fyzickou osobou – členem družstva, která je nájemcem bytu a která vyzvala družstvo k uzavření smlouvy o převodu vlastnictví k tomuto bytu, přičemž obdobně se postupuje i u nebytových prostorů.
12. Z uvedeného vyplývá, že žaloba žalobců jako členů družstva vůči žalovanému družstvu na nahrazení projevu vůle učinit Prohlášení, které je předpokladem k uzavření smlouvy o převodu bytových či nebytových jednotek do vlastnictví členů družstva, představuje řízení, ve kterém se řeší spor mezi členem družstva a družstvem, který vyplývá z účasti členů družstva v družstvu. Jinými slovy členové družstva mají právo na převod bytových či nebytových jednotek v budově ve vlastnictví, popřípadě spoluvlastnictví družstva, které vyplývá z jejich účasti v družstvu, a v souvislosti s tímto právem vedou pro nečinnost družstva s ním spor o nahrazení projevu vůle učinit Prohlášení.
13. Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený proto z těchto důvodů rozhodl podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř., že k projednání a rozhodnutí této věci jsou v první věci věcně příslušné krajské soudy podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.
14. Usnesením o věcné příslušnosti jsou účastníci řízení a soudy vázáni (104a odst. 7 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 28. února 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu